

Bilag 2

2. udkast til Kultur- og Fritidsudvalgets høringssvar til Forslag til Kommuneplanstrategi 2023

Kultur- og Fritidsudvalget har drøftet ny kommuneplanstrategi på budgetseminaret den 24. februar og senest udvalgmøde den 27. april 2023. Høringssvaret er udarbejdet på baggrund af de politiske tilkendegivelser, den nye kultur- og fritidspolitik samt forvaltningens kendskab til udfordringer på kultur- og fritidsområdet og nu revideret efter den seneste udvalgsbehandling forud for den endelige behandling.

Kultur- og Fritidsforvaltningens høringssvar

Københavns kultur- og fritidsfaciliteter skal tilpasses et idrætsliv i forandring, der tilgodeser, og får det bedste frem i foreningslivet, det selvorganiserede og de kommercielle udbud. Der er generelt for få fysisk aktive københavnere og stigende udfordringer med dårlig trivsel og blandt andet ensomhed. En del af løsningen på udfordringerne er, at en række brugergrupper i højere grad inviteres med ind i byens fællesskaber. Kultur- og fritidslivet spiller en helt central rolle i at finde nye modeller for inklusion og deltagelse i sociale fællesskaber gennem oplevelser og udfoldelse i hverdagslivet for alle byens borgere og besøgende.

”Vi skal finde plads til de nye borgere i vores tilbud, samtidig med at der er pres på vores faciliteter og rift om pladsen i byen. Vi skal sikre hyggelige omgivelser og mødesteder, men samtidig bevare byens puls og give plads til at vi bliver flere om at dele byen. Vi skal levere på Københavns ambitiøse klimamål og stadig holde aktivitetsniveauet oppe. Og vi skal sikre byliv i de nye boligområder uden at glemme de gamle”

Københavns Kommunes Kultur- og fritidspolitik 2023 – 2026.

Kultur- og fritidsrådets indplacering i strategi

Kultur- og fritidsområdet bør overordnet set have en central placering i kapitel 3 ”Boliger og sammenhængende by”, da det udgør en central del af boligområdets attraktivitet og sammenhængskraft. Området kalder også på en central placering i kapitel 5 ”Klimaby med plads til natur, kultur og fritid”, så det afspejler, at byens grønne områder og udearealer skal understøtte rekreative muligheder. Derudover bør området udfoldes i kapitel 6 ”Udvikling med respekt for byens sjæl” for at understrege behovet for at understøtte udviklingen af byens kulturarv som ramme for kultur, oplevelser og fællesskaber.

Plads til kultur- og fritidstilbud

03. maj 2023

Edoc sagsnummer
2023-0162368

F2 sagsnummer
2023 - 7356

Center for Kultur- og Fritidsaktiviteter

Gyldenløvesgade 15
1602 København V

E-mail
HY3D@kk.dk

EAN-nummer
5798009780515

Kultur- og fritidsaktiviteter spiller en central rolle for borgernes trivsel, ift. både fysisk og mental sundhed. Og byens kultur- og fritidstilbud skal skabe oplevelser og tilbyde fællesskaber for alle. Aktivitetsmuligheder skal derfor være let tilgængelige i alle borgeres hverdagsliv og invitere til mere fysisk bevægelse og oplevelser. Det kræver plads og nye investeringer i den hurtigt voksende storby. Der bør i højere grad end tidligere afsættes arealer til nye kultur- og fritidsfaciliteter og indtænkes kultur- og fritidsaktiviteter når der bygges til andre funktioner. Derfor er det vigtigt at fastholde tilgangen til at nye skoler også skal være omdrejningspunkt for et aktivt kultur- og fritidsliv, med idrætshaller, udendørs boldbaner, biblioteker og kulturfunktioner. Det skal gælde fx når kommunen udvikler daginstitutioner eller botilbud, når der bygges boligområder eller i forbindelse med mobilitets- og klimaprojekter. Dette fokus på multifunktionalitet kalder desuden på nye måder at samarbejde med fx private bygherrer.

Arealplaner

Der er et stort potentiale for, at Arealplanen for kultur- og fritidsområdet sætter tydeligere og gerne mere ambitiøse mål for de fremtidige behov for faciliteter. Der bør derfor igangsættes en ny proces med det formål at anskueliggøre behov for nye kultur- og fritidsfaciliteter i bydelene og især de nye bydele.

Arealplanen for kultur- og fritidsområdet tager for idrætsområdet udgangspunkt i facilitetsdækningen i 2017. Planen viderefører herved Københavns daværende efterslæb på området, sammenlignet med landets øvrige kommuner, og peger således ikke i tilstrækkelig grad relevant ind i de fremtidige behov i København.

For kulturområdet er der ikke en klar kobling i Arealplanen mellem befolkningsudviklingen og nye faciliteter til kulturformål. Det til trods for at der særligt for biblioteks- og kulturhusområdet er et veldefineret behov for bl.a. møde- og aktivitetssteder i alle bydele på tværs af byen. Arealplanen bør udvikles, så den tydeligere viser behov for kulturfaciliteter i takt med at byen vokser frem.

Nye bydele

I takt med at byen vokser, bør kultur- og fritidsaktiviteter tænkes ind i de nye bydele fra start, og således understøtte liv og aktivitet mellem bygningerne. I fx Nordhavn, Godsbaneterrænet og Østhavnen er der et stort potentiale for at bygge videre på de kvaliteter og kulturmiljøer, som allerede findes i de gamle industriområder, og reservere arealer til byliv, kultur og bevægelse til det gode hverdagsliv for de kommende beboere. I nye byområder som Lynetteholm skal kulturmiljøet skabes fra bunden.

I udviklingen af nye byområder kan attraktive idræts- og kulturfaciliteter være med til at drive den positive udvikling, særligt hvis de prioriteres tidligt i forhold til bosætningen. På samme måde er skoler i de nye bydele oplagte steder at skabe kultur- og fritidscentrums, der kan understøtte bylivet og fungere som katalysatorer for det sociale liv og fællesskaber.

På tværs af byen

Der er stort potentiale i at skabe mere aktivitet mere ligeligt fordelt på tværs af bydelene i København og helt ud til kommunegrænsen. Det kan fx ske ved, at de særlige kræfter i de enkelte bydele understøttes som lokale kulturcentre ved at udvikle idrætsanlæg, kulturhuse og biblioteker mv. Samtidig skal det historiske København i Indre By med de mange kulturinstitutioner udvikles til et egentligt Kulturkvarter.

København skal som storby have plads til specialiserede faciliteter med særlige tilbud, der danner rammer om fællesskaber, der er med til at binde byen sammen på tværs. De faciliteter kan med fordel tænkes sammen med byens infrastruktur, så større, bydækkende anlæg bliver lettilgængelige med kollektiv trafik og derved kommer så mange som muligt til gode. Som eksemplificeret med Kampsportens Hus. Der er også potentiale i at samarbejde med andre hovedstadskommuner for at sikre borgernes adgang til specialiserede faciliteter samt for at binde Storkøbenhavn bedre sammen på tværs af kommunegrænser.

Tilgængelighed

Tilgængeligheden for borgere med funktionsnedsættelser til kultur- og fritidstilbuddene i København skal forbedres. Det kræver, at der findes nye løsninger indenfor fx universelt design og at der løbende testes, når projekter udvikles i samarbejde med relevante brugergrupper. Dette skal sikre, at de nye løsninger både løser specifikke udfordringer og kommer så mange som muligt til gode.

Understøttelse af aktiviteter i byens uderum

Byens rum indeholder uudnyttede potentialer til at danne ramme om flere aktiviteter og oplevelser året rundt. Det er en generel trend, at flere sociale funktioner flytter udenfor, hvilket kalder på flere opholds- og aktivitetsmuligheder i byrummet, samt større udbud af støttefaciliteter som fx toiletter, omklædning, vandposter og overdækkede arealer, der hvor mange folk er aktive sammen.

Urban Outdoor

Ved målrettet programmering af udendørs byrum og arealer til aktivitet og fordybelse, kan mange flere borgere få adgang til at dyrke aktiviteter i det fri. Dette kan fx ske ved at indtænke aktivitetsmuligheder og støttefaciliteter i grønne områder og forbindelser, på pladser samt ved vandet og i havnen. Sådanne tiltag vil både kunne anvendes af foreninger, der kan målrette aktiviteter for udvalgte målgrupper, og af selvorganiserede. Indsatser der giver mere aktivitet og liv kan også være med til at øge trygheden i det offentlige rum.

Det er også oplagt at give mulighed for og prioritere at etablere udendørs træningsmuligheder ved typiske indendørs idrætsfaciliteter for at øge kapaciteten uden klimabelastende byggeri.

Når der bygges nyt, bør man udnytte overflader og mellemrum til aktivitetsmuligheder. Det gælder både til fysisk aktivitet når man f.eks. kan lave trapper til motion og til kulturaktiviteter, fx ved indretning af uderum med fx scener, gøglerstik mv.

Hermed kan udendørs aktiviteter fungere i synergi med det, der foregår indenfor og skabe synlighed, der kan trække nye brugere til og åbne faciliteterne mod omverdenen. I udviklingen af nye byrum er det oplagt at have særligt fokus på de brugergrupper, der i dag kun i mindre grad bruger outdoor-faciliteter i byrummene.

Urban outdoor er samtidig karakteriseret ved brugen af byens infrastruktur og arkitektur som en del af oplevelsen og aktiviteten, og er herved også en måde at udforske byen på en ny og anderledes måde, der kan bidrage til at skabe en følelse af tilhørsforhold og samhørighed i byens fællesskaber. Fx ved at indtænke kultur- og fritidsfaciliteter i planlægningen af klimaløsninger, så de nødvendige tiltag også kan skabe rammer for fællesskab og aktivitet som det er gjort i Hans Tavsens Park.

Havnen

Den rekreative havn har potentiale til at tilbyde en lang række udfoldelsesmuligheder udover badning. Ved at åbne op for mere af havnen til rekreativ brug, kan man både skabe flere aktiviteter og mere byliv langs kajkanten. Det er centralt med et fortsat fokus på adgang, tydelig programmering samt gode støttefunktioner for at sikre en balanceret brug af arealerne.

Midlertidighed og mellemrum

Mulighederne for brugen af midlertidige byrum til kultur- og fritidsliv bør forbedres, så byens mellemrum i højere grad kan anvendes til kultur- og fritidsformål. Dette for at skabe mere plads til oplevelser og aktiviteter samtidig med at borgerne inddrages i byens forandring. Det kræver at aktørerne har nemmere ved at få de nødvendige tilladelser til at igangsætte deres projekter. Midlertidig anvendelse giver mulighed for at afprøve nye funktioner og samarbejder, og kan fungere som laboratorium for flerfunktionalitet og omdannelse, fx i forbindelse med klimasikring af byen, og til understøttelse af fællesskaber i nye boligområder.

Den levende by

Det er en udfordring, at der ikke er meget af det gamle København tilbage. Hermed forsvinder historiske træk, særlige byrum og arkitektur samt oplevelsesmuligheder. Vi skal bevare og udvikle det, der gør København særlig, og som fortæller byens historie og tilbyder oplevelser og aktiviteter.

Nye bydele

Der skal gøres en særlig indsats i de nye byudviklingsområder som Nordhavn, Godsbaneterrænet og Østhavnen, og i særlige områder som Købbyen, hvor byens industrihistorie skal fortælles, samtidig med at der bygges nyt. Der ønskes en plan for samtænkning af kultur- og byudvikling i Østhavnen, herunder Refshaleøen og Prøvestenen Syd, som kan sikre en balance i byudviklingens møde med den eksisterende kultur.

Kreative bymiljøer

De kreative bymiljøer i København er udfordret af, at de billige, rå kvadratmeter forsvinder. Det betyder både, at pladsen til kreative værksteder og produktion indskrænkes, og flere af de bymiljøer, der fortæller byens historie, går tabt. Det er

vigtigt at understøtte de særlige steder både i nye og eksisterende bydele for at understøtte de kreative erhverv, der bl.a. bidrager med et varieret erhvervsliv, særlige kulturtilbud og et levende byliv på tværs af byen. Der er derfor behov for at udvælge og styrke arbejdet med de planmæssige værktøjer og incitamenter for udviklere såsom kreative zoner, kulturmiljøer og bevarende lokalplaner.

Samtidig kræver fastholdelsen og udviklingen en helhedsorienteret tilgang, hvor de planmæssige rammer går hånd i hånd med kommunens kultur-, turisme- og erhvervsudviklingsindsatser. Der skal fx findes kreative løsninger ift. den enkelte bygning eller byggeri, så der kan skabes øvelokaler, atelierpladser mm. til kunstnere og andre kreative.

Natteliv

Som det fremgår af den gældende Restaurations- og Nattelivsplan 2021, skal der arbejdes for en by i balance, hvor der er plads til et attraktivt natteliv samtidig med, at der tages hensyn til de borgere, der lever i byen og skal have et hverdagsliv til at fungere. Dette skal bl.a. ske ved at sikre et mere varieret udbud samt en bæredygtig fordeling af serveringssteder i København. Der arbejdes fx på dette ved at bremse for tildeling af nye alkoholbevillinger med nattilladelse i områder af byen, som er hårdt belastede af nattelivet, og hvor koncentration af privat beboelse er høj, fx Middelalderbyen. Modsat understøttes udviklingen af et attraktivt natteliv i de dele af byen, hvor nattelivet ikke er til stor gene for det omkringliggende bymiljø, fx Kødbyen, Metropolzonen og Nyhavn. Det kan med fordel undersøges hvordan man kan arbejde med nattelivs zoner og derudover skal nattelivet på bedre vis indtænkes i udviklingen af eksisterende og nye områder i København, bl.a. for at understøtte udbredelsen af et mere kulturbåret natteliv i byen.

Turisme

Turismen skaber vækst, erhverv, arbejdspladser og kulturliv, og den lever af særpræg. Af hensyn til hverdagslivet i byen bør turismen i højere grad spredes udover både bydele og årstider. Sådan kan presset mindskes i især Indre By og i bestemte perioder samtidig med, at flere bydele har gevinst af Københavns mange besøgende. Det kan gøres ved fx spredning af hoteller og ved at synliggøre særegne bymiljøer og lokale kulturtilbud i de forskellige bydele. I regi af Københavns Kommunes Kultur- og Fritidspolitik for 2023-26 udvikles en handleplan for spredning af byens gæster bl.a. gennem lokale destinationsfortællinger og gæsteservice i Copenhagen Visitor Service.

Internationalisering

I Kommuneplanstrategien fremgår det, at befolkningsvæksten i Københavns Kommune i høj grad er drevet af tilflytning fra andre lande. Samtidig ved vi, at aktiv deltagelse i kultur- og foreningsliv er væsentligt for fastholdelse af internationale talenter, og den arbejdskraft private og offentlige virksomhederne efterspørger nu og i fremtiden. Kommuneplanen bør derfor give plads til kultur- og fritidstilbud af en høj kvalitet for alle, da det kan fungere som en driver for integrationen. samt have fokus på at byens tilbud matcher københavnernes demografi og fritidsønsker og behov. De internationale borgeres behov for let adgang til kultur- og fritidsliv er vigtig både for integration og for fastholdelse af international arbejdskraft.